

PILIGO

CARTA PAULOBA BΛÐA DJABARĀ

PILIGO PURUÐEBEMA ITEA

Poa 61are Pauloba nañ cartada bλsia. Romane preso baside bλsica bλa (Hecho 28:16-31). Piligo 1:13de mañra ebuda bλa.

Hecho 16:6-40de bλ bλa Paulo nañrā Piligo purudaa wānanebemada. Mañ puru dajada Pauloba ñcrla wērārāda unupeda Jesucritodebemada jardiasia. Wērā Lidia abadaba nañrā ījāsia. Idji dede Paulora, idji ume nīna sida panasidaa. Djabarāda ara mañ dede dji jλre panasidaca bλa.

Paulo preso baside djabarā Piligo purudebemaba idjía paratada diabuesidaa. Ādjia diapedadara djaba Epaproditoba edesia. Pauloba nañ cartara bλsia ādjirāa bia bλada ai carea. Nañrā Ācōrēa bia bedeasia (1:1-11). Mañare ādjirāa nēbλrλsia idji sāwā bλdebemada. Pauloba crīcha bāsia dārāéne preso bλdebemada bia ēdrīida (1:12-26). Mañare bλsia Crito quīrāca nībadamārēā (1:27deba aba 2:18daa). Mañare bλsia Epaproditoda isabe jēda diabueida idjaba Timoteoba jaradia bāmārēā diabueida (2:19-30). Mañare bλsia ãi jaradia bēa carea quīrācuitadamārēā (3:1neba aba 4:1naa). Pauloba jīrūare bλdara 4:2-23de bλ bλa.

Pauloba nañ cartade nañrā bλda

¹ Mλra Pauloa. Timoteora mλ ume bλa. Daira Jesucrito nezocaa. Mλa nañ cartara djabarā Piligo purudebemarā itea bλbλrλa: djabarā

wagabadarā, djabarā carebabadarā, jūma Ācōrē ēberārā Jesucrito ume bēarā itea.*

2 Daiba quīrīā panla dadjirā Zeza Ācōrēba, dadjirā Boro Jesucrito bida ādji biadeba bārāra careba pananida idjabā ādji necai bai sida dia pananida.

Pauloba djabarā carea Ācōrēa iwidida

3 Mā bārā quīrānebabārāza Ācōrēa bia bāada abaria.

4-5 Ācōrēa iwidiārāza māa bārā carea bāsrida iwidiāria, bārāba idji bedea ījāsida ewariideba ītaa bedea bia Critodebemada mā careba jaradia panā bērā.

6 Mā nañgāda wārāda cawa bāla: Ācōrēba bārā sode traju bia jāwa oðara biara o wāya aþa Jesucrito zebārādaa. Mañne idjia bārāra jūma biya o eroþaya.

7 Bia bāla māa jūma bārānebemada māwā crīcha baida, bārāra bio quīrīā bāl bērā. Mā preso bāde wa bedea bia Critodebemada wārā arada cawabi bāde Ācōrēba idji biadeba bārāra mā sida careba bāla idji bedea jaradia pananamārēā.

8 Ācōrēba cawa bāla māa Jesucrito quīrīā waiþāadeba jūma bārāra bio quīrīā bāda.

9 Mā Ācōrēa iwidī bāla bārāra biara dji quīrīā þeadamārēā, idjida biara cawadamārēā idjabā sāwā nībadida panāda cawadamārēā.

10 Māwā bārāba bio cawadia cārēda biara bāda idjabā Crito zebārāde idji quīrāpita cadjirua neē þeadia, biē jarai sida neē þeadia.

* **1:1 Djabarā wagabadarā.** Cāpūrīā bedeade “pastores” o “ancianos” abadaa. **Djabarā carebabadarā.** Cāpūrīā bedeade “diacenos” abadaa.

11 Mλa iwidi bλa bārāra Jesucritođeba ne jūmane jipa bēadamārēā, ēberārāba Ācōrēra dji dromaara bλada adāmārēā idjabā idjia bia bedeadamārēā.

Ne jūmane Paulora Crito carea bλa

12 Djabarā, mλa bārāa cawabi quīrīā bλa mλ preso bλra cadjuruaěda, ātebλrλ careba bλa ēberārāba bedea bia Critodebemada ījānamārēā.

13 Romanebema boro de wagabada sordaorāba, dewararā bida cawa panλa mλra Crito carea preso bλda.

14 Mał carea zocārā djabarāba dadjirā Boro Je-sudeba biara Ācōrē bedeara ne wayaa neě jara nīnaa.

15 Wārāda īcλrλ mλ ume biě panλ bērā Critodebemada jara nīnaa mλ cāyābara cawaara panλana adi carea. Baribλrλ īcλrλba crīcha biadeba jara nīnaa.

16-17 Małgλrāba quīrīāneba māwā obadaa. Cawa panλa Ācōrēba mλra nama bλsida bedea bia Critodebemada wārā arada cawabimārēā. Baribλrλ īcλrλba idjidebemada jara nīnaa cawaara bēada crīcha panλ bērā. Crīcha biadeba māwā odacaa. Ādjirāba crīcha panλa małgλdeba mλ nama preso bλra wetara sopuabitida.

18 Baribλrλ ?małda sāwāi? Crīcha biadeba wa crīcha biě panλneba jara nīnabλrλ, Critodebemada jara panλa. Mał carea mλra bλsrida bλa.

Idjabā bλsrida baya.

19 Bārāba Ācōrēa iwidi panλ bērā idjabā Jesucritoba diađa Jaureba careba bλ bērā mλa cawa bλa mλra namaλba bia ēdrλida.

²⁰ Crito carea māra ni maārī bida pera quīrīāé b̄la, āteb̄l̄a idjidebemada bedeai carea sozorra ba quīrīā b̄la. Māwā mā jūmarāā Critora dji dromaara b̄lda cawabiya ewariza o babari quīrāca. Zocai beib̄l̄a wa beadib̄l̄a, mā quīrīā b̄la jūmarāba māneba cawaadida Critora dji dromaara b̄lda.

²¹ Māmaarā zocai b̄lde ababe Crito carea baida b̄la, barib̄l̄a beuib̄l̄a biara bayā.

²² Mā zocai b̄lde Critodebemada poya jaradia bayā. Mañ carea mā adua b̄la sāwā quīrīā b̄lda, zocai baida wa beuida.

²³ Zarea b̄la jaraida mañ umébemarā sāḡada biara b̄lda. Māmaarā biara b̄la beuida Crito ume bai carea.

²⁴ Barib̄l̄a bārā carea biara b̄la māra zocai baida.

²⁵ Mañ bērā cawa b̄la bārā carebai carea māra wadibida zocai baida idjabā waya bārā ume ābaa baida. Māwā bārāba Critora biara ījā panneba b̄sridadapeda panania.

²⁶ Jesucritoba māra wayacusa bārāmaa edeb̄l̄ade bārāra idji carea biara b̄sridadapeda bia jaradia.

²⁷ Jipa nībadadua bedea bia Critodebemaba jara b̄l quīrāca. Māwāra mā bārāda aclde wāib̄l̄a, wa bārā ume b̄lēne bārānebemada ūrīb̄l̄a, cawaya bārāba abari crīchadeba ābaa bio ījā panlda idjabā ābaa bio traja panlda mañ bedea biada cawabidi carea.

²⁸ Bārā ume dji quīrūra ni maārī bida waryānadua. Mañba cawabiya Ācōrēba ādjirāra biē b̄lida, barib̄l̄a bārāra ēdr̄a b̄lida. Mañḡra Ācōrēba jūma o b̄la.

29 Ţcõrēba bārāra edaē basía ababe Crito ĩjā pananamārēā, ãtebʌrʌ edasia Crito carea bia mīgadamārēā.

30 Bārāba unusidaa m̄lra bia mīga bʌda idjabə idi ūrī panla wadibida mīga bʌda.[†] Ara mañ quīrāca bārā sida bia mīga panla.

2

Âcõrēba Crito jūmarā cāyābara dji dromaara bʌda

1-2 Critoba bārā crīchara careba bʌ bērā, idji quīrīāba bārā sora biabi bʌ bērā, Âcõrē Jaurera bārā ume bʌ bērā, idjia bārāra quīrīā bʌ bērā, idjabə quīrā djuburia bʌ bērā m̄lra nāwā bio bʌsridabidadua: abari crīchada eroþeadadua, dji quīrīā pananadua, idjabə abari crīchaðeba jūma oðadua.

3 Djärā cāyābara biara þeada crīcha pananeba ni cārē sida orānadua. Idjabə orānadua ababe bādji iteabʌrʌ bia þeadi carea. Ñtebʌrʌ crīchaðadua de-wararāda bārā cāyābara biara þeada.

4 Ara bādjiza bia þeadi carea jʌrʌrānadua, ñtebʌrʌ jʌrʌðadua djärā sida bia þeadamārēā.

5 Jesucritoba crīcha þāda quīrāca crīchaðadua:

6 Idjira Âcõrēmīna Âcõrēca þaida crīchaca basía.

7 Ñtebʌrʌ idji þādada idu þāsia nezoca bai carea. Mañbe dadjirā quīrāca nañ djarade besia.

8 Mañbe edaara besia. Âcõrēba beuida þāada aside idjia ĩjā osia. Cruðe bia mīga beuimīna ĩjā osia.

[†] **1:30** Hecho 16:11-40.

- 9** Mał carea bajāne Ācōrēba idjira dji dromaara bəsia. Idjira jūmarā Boroda bəsia.*
- 10** Māwā jūma bajāne bearā, nał ējūāne bearā, beudarā panabadama bearā sida Jesu quīrāpita chīrāborode cobeadia.
- 11** Małne jūmarāba ebuda jaradīa Jesucritora jūmarā Boroda idjaba jūmarāda dadjirā Zeza Ācōrēa bia bedeadia.

Djabarā nał ējūāne sāwā beadida pan

- 12** Māl djabarā, māl bārā ume bādadeba ḥtaa Ācōrē bedeara ījā o panla. Idi māra bārā ume bāmīna Ācōrē bio waya panlneba ījā o pananadua idjia bārāra ēdrā edada bērā.
- 13** Ācōrēbərəl bārāra careba bāla idjia quīrīā bāra o pananamārēa idjaba māwā o quīrīā beadāmārēa.

- 14** Idarradaēne, caicayadaēne jūma odadua.
- 15** Māwā bārāra biē jaradi neē beadīa idjaba jipa beadīa. Īberārā bio cadjirua obada tāēna panlīmīna cadjirua neē beadadua. Ācōrē warrarā bērā ādjirā tāēna chīdau udjizua bea quīrāca panla.

- 16** Bedea zocai bāidebemada ādjirāa ebuda cawabi pananadua. Māwā Crito zebərəde māra bārā carea bālsridaya. Małne māla cawaya māldji quīrīābe nībaē basida idjaba māldji quīrīābe trajaē basida.

- 17** Dārāēne māra Crito carea beadisicada. Māwā uva ba Ācōrēa wea diada quīrāca bāya. Idjaba bārāba Crito ījā panlra animarā Ācōrēa babue

* **2:9** Griego bedeade nāwā bāl bāla: “Ācōrēba idjía dji dromaara bāl trāda diasia.”

diada quīrāca b̄la.[†] Mañ carea m̄ra b̄rā ume bio b̄lsrida b̄la.

¹⁸ Ara mañ quīrāca b̄rā siđa m̄ ume ābaa b̄lsrida beadida panla.

Timoteo idjaba Epaproditō

¹⁹ Dadjirā Boro Jesuba quīrīăsira m̄la Timoteoda isabe b̄rāmaa wābiya. Māwā idji wayacusa m̄maa zeb̄l̄ade m̄ siđa b̄lsrida baya b̄rā sāwā duanlāda cawai bērā.

²⁰ Nama m̄ ume idji quīrāca b̄l̄da dewara neēa. Idjia b̄rāra wārāda careba quīrīă b̄la.

²¹ Jūmarāba ara ādji bia beadida j̄lr̄badaa Jesucritoba quīrīă b̄la j̄lr̄di cāyābara.

²² Barib̄l̄a b̄rāba cawa panla Timoteoba biada obarida. Warraba idji zeza carebabari quīrāca idjia bedea bia Critodebemada careba jaradia b̄la.

²³ M̄ sāwā odida cawasira Timoteora b̄rāmaa diabueida crīcha b̄la.

²⁴ Barib̄l̄a crīcha b̄la dadjirā Boroba m̄ra carebaida dārāéne m̄ siđa b̄rāmaa wāmārēă.

²⁵ B̄rāba djaba Epaproditoda m̄ carebamārēă diabuesidaa. Idjia m̄ ume abarica Ācōrē bedeara jaradia b̄la sordao djō b̄la quīrāca. Nawena m̄la idjira jēda wābiya.

²⁶ Idjia b̄rāra wārāda unu quīrīă b̄la. Idjira bio sopua b̄la, b̄rāba idji cacua biē b̄l̄da ūrīsiđade sopuasiđa bērā.

²⁷ Wārāda idjira cacua biē basia. Berara beusia. Barib̄l̄a Ācōrēba idjira quīrā djuburiasia. Ababe idjida quīrā djuburiaě basia, āteb̄l̄a m̄ siđa quīrā djuburiasia wetara sopuarāmārēă.

† 2:17 Levitico 23:18.

28 Mañ bērā mña idjira isabe jēda wābi quīrīā bла bäräba idji unubʌdade wayacusa bʌsridadämärēä. Mäwā mña bärä carea mäcua sopua bæä.

29 Idjira bio bʌsrida edadadua dadjirā Boro Jesucritode bērä. Idjida, djabarä idji quīrāca bæa sida bia wayadadua.

30 Critoba obi bла carea idjira berara beusia. Bäräba jämałba mña carea poya odaë panʌda idjia beui adua osia.

3

Aba Critodrʌ ēpēnida panʌ

1 Mañ awara djabarä, dadjirā Boro Jesudeba bʌsrida bæadadua. Mña nañgʌ bedeara naëna bʌdamīna sëcaa abarida wayacusa bла carea. Mäwā bärära cadjiruadebemada waga baya.

2 Õberärä usa quīrāca bæadebemada quīrācuitadadua ädjia obadara bië bла bērä. Ädjia jaradiabadaa umaquīrā cacuada wëägođida panʌda Äcõrē õberärä bæadi carea.

3 Baribʌrʌ dadjirädrʌ dji wärä wëägopedadarāa.* Dadjiräbʌrʌ Äcõrē Jauredeba idjía bia beeđeabadaa. Idjaba Jesucritoba dadjirā carea odara bia jarabadaa. Dadjia nañ djarade o panʌ carea Äcõrēba jipa unuida crîchadacaa.

4 Mña nañ djarade bia oda carea mäwā crîcha baida bʌmīna mäwā crîchacaa. Wäräda bariduuba idjia o bла carea Äcõrēba jipa unuida crîcha bʌbʌrʌ, idji cäyäbara mña bʌrʌ biara mäwā crîcha baida bла.

* **3:3 Dji wärä wëägopedadarāa.** Mañ beeđeaba jara bла dadjirära Äcõrē puruda. Naëna israeleräba jüma äđji umaquīrā cacuara wëägobadjidaa cawabidi carea äđjirära Äcõrē puruda.

5 Mā topedadacarea ocho ewari bāde māra cacua wēāgosidaa. Māra israelerānebemaa, Benjamīneba yōnaa. Māda, mā djibarirā siđa hebreorā araa. Pariseo bērā māa judiorā leyra quīrācuitaara ījā obadjia.

6 Maă ley bio ēpē bāda bērā Crito ījā beara biě oi carea ēpēbadjia. Judiorā leyra jūma ījā o bāda bērā ni aňaļba poya jaradaca basía māra jipaē bāda.

7 Baribārla Critoda ījā bāl bērā ne jūma māa bia unu bādara idira bia unucaa.

8-9 Wārāda mā Boro Jesucrito cawaida ne jūma cāyābara biara bāla. Māa crīcha bādara idji carea jūma igarasia. Jūma małgāra nejarra quīrāca unusia Crito cawai carea idjabā idji ume bai carea. Māa crīchacaa Ācōrēba Moisea diada leydeba māra idji quīrāpita jipa bāda. Ātebārla cawa bāla Crito ījā bāl carea Ācōrēba māra jipa unu bāda.

10 Māa Critoda biara cawa quīrīā bāla. Idjira Ācōrē lābāadeba ārēbasia. Māra ara maă lābāadeba idji ume nība quīrīā bāla. Maă bērā idji bia mīgada quīrāca māra mīga quīrīā bāla, idjabā idji beuda quīrāca beu quīrīā bāla.

11 Māwā quīrīā bāla Ācōrēba māra ārēbabī bērā.

12 Māa jaraē bāla māra abeda māwā bāda. Idjabā jaraē bāla māra abeda jipa bāda. Baribārla māwā bai carea māra nocodaa wāa Jesucritoba māra maă carea edada bērā.

13 Djabarā, māa jaraē bāla māra wārāda māwā bāda baribārla māa nañda o bāla: māa naēna o bādara quīrādoapeđa biara Crito quīrāca bai carea nocodaa wāa.

14 Idji quīrāca bai carea nīa, Ācōrēba māra māwā bāmārēa Jesucritodeba trāna bērā.

15 Jūma dadjirā Crito bio cawa ɓeaba mał quīrāca crīchađida panla. Bārāba quīrā awara crīcha panłbłrla, sāwā crīchađida panłda Ācōrēba ebuda cawabiya.

16 Baribłrla dadjirāba cawapedadara jūma ījā ođida panla.

17 Djabarā, mă quīrāca ɓeadadua. Bārā tāëna nībasidade daiba unubisidaa sāwā ɓeadida panłda. Djabarā māwā ɓeada ēpē pananadua.

18 Młā nałda ɓarima zocārā bārāa jarasia idjaba jījā ɓlba wayacusa jaraya: zocārā ēberārāba ādjia o panłneba unubibadaa Crito crude beudadębema bedeara quīrīänacada.

19 Mał bērā beubłdade Ācōrēba ādjirāra jūma biě ɓlyya. Ādji cacuaba quīrīä ɓłdrł ādji ācōrēa.[†] Młā pera o panłnebemada bia bedęabadaa. Ałabe nał ějūänebemada crīchabadaa.

20 Baribłrla dadjirāra bajānebemaa. Dadjirā Ĕdrł Edabarira mamałba zeida jāa panla. Idjira dadjirā Boro Jesucritoa.

21 Idji zebłrlađe dadjirā cacua beuida ɓłra quīrā awara oya. Małne idji cacua quīrāca bio biya ɓeyya. Idji ɬbładęba māwā oya. Mał ɬbładęba idjia ne jūmada poyaya.

4

1 Mał carea mă djabarā, młā jaradə quīrāca dadjirā Boro Jesucritora bio ījā pananadua. Młā

[†] **3:19** *Ādji cacuaba quīrīä ɓłdrł ādji ācōrēa.* Griego bedeade nāwā bā ɓla: “Ādji ɓidrł ādji ācōrēa.”

bārāra bio quīrīā b̄la idjabā unu quīrīā b̄la. Bārā carea māra bio b̄asrida b̄la. Bārāra mā b̄asridaa.*

Pauloba djabarāa obida

² Māa djabawērā Evodiaa, djabawērā Sintiquea bida bedea djuburiaya ibiadamārēā dadjirā Boro Jesucrito ume panā bērā.

³ Djaba, māa ume Ācōrē traju obari, māa b̄la iwidiya maāl djabawērārā carebamārēā. Ādjida, Clementeda, waabemarā sida māa ume bio trajasidaa bedea bia Critodebemada cawabidi carea. Jūma ādjirā trāra Ācōrēba idji zocai b̄aidebema cartade b̄á erob̄la.

⁴ Dadjirā Boro Jesucrito ume panā bērā ewariza b̄asrida beadadua. Māa wayacusa jaraya: j̄B̄asrida beadadua!

⁵ Bārāra ēberā biada jūmarāa unubidadua. Dadjirā Boro Jesucrito zei ewarira caita b̄la.

⁶ Baridua carea jūmawāyā crīcharānadua, āteb̄la Ācōrēa iwidiadua, idjia bedea djuburiadadua, idjabā ne jūma carea bia b̄lada adadua.

⁷ Maāba Ācōrēba bārā sora, bārā crīcha sida necai b̄lya Jesucrito ume panā bērā. Maāl necai b̄aira ēberārāba āduba poya cawadaēa.

⁸ Maāl awara djabarā, jūma wārānebemada, ne jūma dadjia bia unubadadebemada, jūma jiipa b̄ladebemada, jūma cadjurua neē b̄ladebemada, jūmarāba quīrīābadadebemada, jūma bia trā b̄aga b̄ladebemada, ne jūma biadebemada, ne jūma dadjia bia jarabadadebema sida crīcha pananadua.

* ^{4:1} Bārāra mā b̄asridaa. Griego bedeade nāwā b̄á b̄la: “Bārāra mā boro b̄aria.”

9 Mλa jaradiadara, bārāba mñneba cawapedadara, mñneba ūrīpedadara, unupedada siða jūma o pananadua. Mañne Ācōrēra bārā ume baya idjabā bārāra necai bλya.

Djabarāba ne diabuepedada carea Pauloba bia bλada ada

10 Dadjirā Boro Jesucritodeba mλra bio bλsrida bλa, bārāba mλ crīcha panλneba wayacusa ne diabuesida bērā. Mañgλra bārāba nañna o quīrīñā pananamīña poya oðaē basía.

11 Māwā jaraē bλa mλra ne neē bλ bērā. Mλa cawasia sāwābλrλ necai baida ara mādjia erobλba.

12 Ne neē bλde idjabā aduba erobλde sāwā baida cawa bλa. Mλa cawasia bariduade sāwā necai baida, jāwūñā bλde idjabā jarra bλde, aduba erobλde idjabā ne neē bλde bida.

13 Critodeba jūma poya oya idjia mλa λbλada dia bλ bērā.

14 Baribλrλ mλa bārāa bia bλadā aya, mλ bia mīga bλde carebapedada bērā. Wārāda bārāba bia osidaa.

15 Djabarā Pilipodebema, bārāba cawa panla bedea bia Critodebemada nañrā ïjāsiðade mλ sāwānada. Macedonia druadēba dewara druadaa jaradiade wāside djabarā dewara purudebemarāba mλa ne diabuedaē basía. Ababe bārābλrλ mλa ne diabuesidaa.[†]

16 Mλ Tesalonica purude baside bārāba bārima zocārā ne diabuesidaa carebadī carea.

17 Mλa iwidiē bλa bārāba ne diabuedamārēñā, ãtebλrλ quīrīñā bλa bia o panλ carea Ācōrēba bārāra biara carebaida.

[†] **4:15** Hecho 18:5.

18 Ne jūma bārāba djaba Epaproditu ume dia-buepedadara māla edasia. Mañ bērā aduba eroþla. Mañgla māra bia þaya. Bārāba diabuepedadara quera tūapa Ācōrēa diada quīrāca þla. Mañra Ācōrēba bia unu þla.

19 Wārāda jūma bārāba neē panla māl Ācōrēba ne jūma eroþdēbemada Jesucritodēba diaya.

20 Mañ bērā ewariza dadjirā Zeza Ācōrēa bia bedeadida panla. Bia þla māwā þaida.

Pauloba jīrūare bāla

21 Jūma Ācōrē ëberārā Jesucrito ume þeaa jaradadua māla quīrīa þlada ãdjirāra bia duananida. Djabarā māl ume panla bida quīrīa panla bārāra bia duananida.

22 Jūma Ācōrē ëberārā namabemarāba quīrīa panla bārāra bia duananida. Djabarā Romanebema boro itea traja panla biara māwā jara panla.

23 Māla quīrīa þla dadjirā Boro Jesucritoba idji biadeba bārāra careba þaida.‡

‡ **4:23** Griego bedeade ἀστρα cartade nañ sida þá þla: “Bia þla māwā þaida.”

**Ãcõrẽ Bedea
New Testament in Emberá, Northern
(PM:emp:Emberá, Northern)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Emberá, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Emberá, Northern

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
f9d422da-2e22-541c-afc9-8fe7130d391e